

ЦЕНТЪР НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ В РАЗГРАД

Non-Governmental Organizations Center Razgrad

ПРОЕКТ “ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА ДОБРИТЕ ПРАКТИКИ ЗА ГРАЖДАНСКО НАБЛЮДЕНИЕ НА СЪДА”

ФИНАЛЕН ОТЧЕТ

ЗА ПЕРИОДА ЯНУАРИ 2007г. – ЮНИ 2007г.

<http://court-rz.hit.bg>

1. Резюме

През периода януари – юни 2007г. Центърът на НПО в Разград реализира проект с национален обхват. Чрез него организацията популяризира своя тригодишния опит в областта на гражданското наблюдение на съда.

В рамките на проекта бяха реализирани дейностите:

6 Информационни срещи в цялата страна, на които са споделени добри практики и процеса на установяване на ефективно партньорство със съда; Чрез публична процедура са избрани 20 активни и мотивирани НПО от шестте планови района в България за участие в обучения за гражданско наблюдение на съда; Отпечатан е Наръчник за гражданско наблюдение на съда в печатен и електронен вариант – книжка с тираж 1500 броя, компакт диск/CD – 1500 броя и безплатна достъпна версия в Интернет на страницата на Центъра на НПО в Разград - <http://court-rz.hit.bg>; Учредена е Национална мрежа за гражданско наблюдение на съда, която продължава да се развива в областта на гражданското наблюдение на съда след приключване на проекта.

Постигнати резултати:

Като траен и устойчив резултат е създадена национална мрежа от 20 НПО в България за осъществяване на гражданско наблюдение на съда и подкрепа на съдебната реформа на местно ниво; Националната мрежа за гражданско наблюдение на съда е отворена за всички неправителствени организации, които се развиват или желаят да се развиват в областта на гражданското наблюдение на съда; Националната мрежа за гражданско наблюдение на съда ще продължи да се развива след приключване на проекта чрез обмен на идеи, добри практики и съвместно сътрудничество в областта на гражданското наблюдение на съда;

Организиран са 6 Информационни срещи с участието на повече от 120 НПО от цялата страна за популяризиране на добрите практики и резултатите от гражданското наблюдение в пет областни центъра; Осъществена е публична процедура за избор на 20 мотивирани неправителствени организации от цялата страна за участие в обучителните тренинги; Отпечатана е диплома с тираж 15 000 броя, която се разпространява безплатно и популяризира гражданското наблюдение в цялата страна; Отпечатан е Наръчник за гражданско наблюдение с тираж 1500 броя, издаден е компактдиск/CD в тираж в 1500 екземпляра, както и безплатна достъпна версия на интернет-страницата на Центъра на НПО в Разград <http://court-rz.hit.bg>; Изданието е резултат от тригодишния опит на Центъра на НПО в областта на гражданското наблюдение на съда в общо 6 областни административни центъра; Организиран са три двудневни тренинга с участието на 20 представители на НПО от цялата страна за развитие на техния капацитет за гражданско наблюдение на съда; Интернет-страница <http://court-rz.hit.bg> представя актуална информация за процеса на реализиране на проекта и постигнатите резултати; Повишена информираност на представители на публични институции, общественост и гражданското общество за необходимостта и ползите от гражданското наблюдение на съда;

Изграден е капацитет на национално ниво за осъществяване на гражданско наблюдение на съда; Усъвършенстван е механизмът за гражданско наблюдение на съда на базата на проучванията на общо

С подкрепата на Американската агенция за международно развитие

1

20 НПО от цялата страна за взаимодействието на съда с гражданското общество и процеса на прозрачност и публичност на съдебната институция. Центърът на НПО в Разград е повишил своя капацитет в областта на селекцията и обучение на НПО и се развива като организация за консултации и обучение. Създадена е положителна нагласа в обществото за използване на прозрачни и публични процедури за подбор;

2. Общо описание на дейностите, проведени по време на изпълнение на проекта през целия период, в който се отпуска гранта и тяхното значение

Проект “Популяризиране на добрите практики за гражданско наблюдение на съда” е с национален обхват. Основната цел на проекта е подобряване функционирането на съда на национално ниво чрез популяризиране на добрите практики за гражданско наблюдение на съда в Североизточна България. В рамките на проекта бяха осъществени дейностите:

Организационна и координационна дейност по стартиране на проекта

През месец януари 2007г. Центърът на НПО в Разград проучи неправителствени организации от цялата страна, чрез които да организира широка информационна кампания за представяне на проекта и обявяване на публичната процедура за участие в обучителната програма за гражданско наблюдение на съда. Идентифицирани бяха НПО от Северен-централен, Югозападен, Южен-централен райони, които да организират информационни кампании в пет града в България – Плевен, Ямбол, Пазарджик, Враца и Благоевград. Центърът на НПО в Разград подготви формуляр за кандидатите за участие в обучителната програма. Той беше попълнен от тридесет неправителствени организации, заявили желание за участие в обучението. От него ние получихме информация за: областите на развитие на организациите и реализираните от тях проекти до момента, равнище на дейността на организациите, брой на постоянните сътрудници, на доброволците и членовете на организацията, мотивация за участие в проекта, очаквани ползи, обща информация за представителя на организацията, който ще участва в проекта. Определени бяха източниците, чрез които ще бъдат идентифицирани неправителствените организации за участие в обучителната програма – информационни срещи, обяви в местните вестници, чрез интернет-страницата на Центъра на НПО в Разград и лични покани.

Информационни срещи

През месеците февруари и март 2007г. бяха организирани 6 Информационни срещи в шест града – Разград, Плевен, Ямбол, Пазарджик, Враца и Благоевград с участието на общо 90 представители на НПО. В срещите участваха представители на НПО с различен профил: правозащитни, бизнес-организации, образователни, организации за защита правата на децата, за защита правата на хората с увреждания, младежки организации, училищни настоятелства, читалища, организации – доставчици на социални услуги. На срещите беше представен положителния опит на Центъра на НПО в областта на гражданското наблюдение и достъпа до съда. Дискутирани бяха въпроси за ролята на гражданските организации при наблюдението и гражданския контрол върху дейността на съда. По време на информационните срещи беше обявен конкурса и критериите за участие в обучителните тренинги за гражданско наблюдение на съда. Организациите бяха запознати с етапите на публичната процедура: кандидатстване по документи; попълване на въпросник; представяне на препоръки и интервю с одобрените кандидати. Осигурена беше възможност организациите, проявили интерес към проекта веднага да получат формуляри за кандидатстване.

Публична процедура за избор на 20 НПО от цялата страна за участие в обучителните тренинги.

Края на месец март 2007г. приключи приемането на документи на НПО за участие в обучителната програма. Подадени бяха формуляри от 30 НПО от цялата страна. Сформирана беше комисия от трима представители на Центъра на НПО в Разград – Георги Милков - председател на УС, Красимира Петрова – Програмен ръководител и Марийка Цоневска – Програмен сътрудник. Те разгледаха подадените документи, селектираха ги по определени критерии и избраха 20 НПО от цялата страна за участие в обучителната програма. За участие бяха поканени активни неправителствени организации, които имат дългогодишен опит в гражданския сектор и определен опит в наблюдението на публични институции и формирането на местни политики. Проучена беше мотивацията за участие в обучителните тренинги на всяка организация. Одобрените 20 НПО бяха представени на

Управителния съвет на Центъра на НПО. Центърът на НПО в Разград с писмо уведоми всички одобрени и неодобрени организации за резултатите от селекцията.

Първи тренинг

На 20 и 21 април 2007г., в гр. Разград хотел "БИОВЕТ", местността Пчелина се проведе първия обучителен тренинг по проект "Популяризиране на добрите практики за гражданско наблюдение на съда". В тренинга бяха поканени организациите, избрани чрез публична процедура, организации от цялата страна с дългогодишен опит в гражданския сектор, в наблюдението на публични институции и формиране на местни политики. Основната цел на обучителните тренинги е развитие на капацитета на одобрените организации от 6 планови района на България за осъществяване на гражданско наблюдение на съда. Обучители бяха: Георги Милков, Красимира Петрова и Елин Харизанов от Центъра на НПО в Разград. Участниците бяха запознати с целите, задачите и очакваните резултати от проекта. Споделен беше досегашния опит на Центъра на НПО в Разград в областта на гражданското наблюдение на съда. Участниците се запознаха с постигнатите резултати, с етапите на изграждане на партньорството с Окръжен съд и Районен съд – Разград; добрите практики от партньорството със съдилищата в пет областни административни центрове. Те бяха обучени как се използва Системата за гражданско наблюдение на съда. Споделен бе опита на организациите с местния съд, колко достъпен е той за гражданите и обществеността. Представителите на организации и институции споделиха своята мотивация да участват в настоящето обучение. Техните очаквания са да научат нещо ново и полезно и да се усъвършенстват. Проектът е особено полезен за организациите за да осъществят свои идеи за мониторинг върху съда. Да се запознаят с добрите практики и да могат пряко да работят със съда. В първия тренинг бяха поканени граждански наблюдатели, членове на Гражданската консултативна група и представители на съда, които споделиха за сътрудничеството, за процеса на гражданско наблюдение на съда, опита и мотивация им за участие в проектите на Центъра на НПО в Разград.

Втори тренинг

На 1 и 2 юни 2007г. в град Разград, местността „Пчелина” беше организиран Втория обучителен тренинг. Целта на обучението е осигуряване на необходимите теоретични знания, практически умения и подготовка на избраните чрез публична процедура неправителствени организации от цялата страна за осъществяване на гражданско наблюдение на съда. Фасилитатори бяха Георги Милков, Красимира Петрова и Елин Харизанов от Центъра на НПО в Разград.

Участниците във Втория обучителен тренинг получиха добра теоретична подготовка за използване на инструментите за гражданско наблюдение на съда, цели и приоритети на наблюдението в съдебната зала; Придобиха знания за правилен подбор на членовете на Гражданската консултативна група и умения за мотивиране и развитие капацитета на експертите. Изработване на длъжностна характеристика и сключване на Споразумения за партньорство с експертите; Получиха теоретични знания и практически умения за разработване на месечни и тримесечни доклади от гражданското наблюдение съда. Изготвяне на статистика към докладите; Придобиха знания и умения за успешно представяне на дейността по проекта и докладите от гражданското наблюдение на съда пред обществеността и съда – как да организират медийни кампании, работни закуски с журналисти, пресконференции, вътрешни брифинги със съдиите, обществени форуми и информационни срещи, как да изготвят публикации и съобщения за пресата. Представителите на организациите получиха много добра подготовка, теоретични знания и практически умения за осъществяване на гражданско наблюдение на съда.

Трети тренинг - учредяване на Национална мрежа за гражданско наблюдение на съда

Националната мрежа за гражданско наблюдение на съда беше учредена на 2 юни 2007г., в хотел «БИОВЕТ», местността Пчелина край Разград. Организациите, които се обединиха за сътрудничество и постигане на целите на коалицията чрез обмен на информация, опит, добри практики и идеи са: Център на неправителствени организации в Разград, Българско сдружение за честни избори и граждански права – Разград, сдружение „Партньори Търговище”, фондация за грижи в общността „Дива” – Пловдив, сдружение „Евроютс” – Шумен, фондация „SOS – семейства в риск” – Варна, Гражданско сдружение срещу корупцията и незаконното строителство – София, Център за образователни програми и социални инициативи – Ямбол, сдружение „Център Отворена врата” – Плевен, Асоциация за развитие на гражданското общество – Плевен, сдружение «Еко посоки 21» -

С подкрепата на Американската агенция за международно развитие

3

Плевен, Център за подкрепа на жени – с.Стражец, сдружение „Младежки Форум 2001 – Разград”, женско сдружение «Екатерина Каравелова» - Силистра, сдружение „Надежда - 2002” – град Горна Оряховица, сдружение «Партньори за европейско развитие» - град Елхово

На Учредително събрание бяха съгласувани и взети следните решения: Националната мрежа за гражданско наблюдение на съда се създава за неопределен срок. Гражданските организации в коалицията сътрудничат помежду чрез обмен на информация, опит, добри практики, проекти и идеи. Всички организации в коалицията взаимодействат помежду си чрез Центъра на НПО в Разград. Центърът на НПО в Разград, като организация с дългогодишен и богат опит в областта на гражданското наблюдение на съда, предоставя на членовете на мрежата консултантска, информационна и техническа помощ. Организацията в коалицията могат да се сдружават за изпълнението на общи проекти и програми, условията на които се договарят допълнително. Всички участници в коалицията са равнопоставени, запазват своята независимост и автономност на организациите. Организацията да потърсят финансиращи програми и други възможности за реализиране на съвместни проекти. Организиране на регулярни срещи на членовете на коалицията. Създаване и развитие на интернет-страница на Националната коалиция. Те контактуват помежду си и обменят информация по телефон, факс, електронна поща, кореспонденция, интернет-страница и чат-форум. В срок 6 месеца от учредяването на коалицията, членуващите организации избират и приемат „Етичен кодекс на коалиция „Национална мрежа за гражданско наблюдение на съда”.

Дипляна

В рамките на проекта беше отпечатана дипляна, с която Центърът на НПО в Разград ще популяризира в цялата страна гражданското наблюдение на съда. Дипляната представя информация защо е необходимо гражданското наблюдение, какви резултати постига и представя основния обект на наблюдение. Представени са основната цел и задачите по проекта. На дипляната е посочена интернет-страницата на организацията, на която се представен целия досегашен опит и развитието на организацията в областта на гражданското наблюдение. Дипляната е отпечатана в тираж 15 000 броя, пълна цветност. Всички организации, учредители на националната мрежа получиха дипляни, които да разпространяват по местата, където живеят и ще осъществяват гражданско наблюдение на съда. Тя ще достигне до НПО, граждани и представителите на съдебни и публични институции в цялата страна.

Наръчник за осъществяване на гражданско наблюдение на съда

През месец юни 2007г. беше отпечатан Наръчник за осъществяване на гражданско наблюдение на съда. Наръчникът може да се ползва в три варианта – печатен, с тираж 1500 броя, достъпна версия в електронен вариант на интернет-страницата на проекта и на компакт диск/CD носител.

Изданието е практически наръчник за осъществяване на гражданско наблюдение на съда. Той ще бъде много полезен за организациите, които преминаха обучението за гражданско наблюдение на съда. Наръчникът информира защо е необходимо гражданското наблюдение, практически съвети за установяване на партньорство със съдебната институция, описан е целия процес на гражданско наблюдение на съда – определяне обекта на наблюдение, как се подбират съдебните дела, основни участници в процеса на гражданско наблюдение - граждански наблюдатели и членове на Гражданската консултативна група, подбор и обучение на гражданските наблюдатели, инструменти за осъществяване на гражданското наблюдение, как се осъществява гражданското наблюдение, как се попълват картите от наблюдението, как се изготвят доклади, как се организират проучване на общественото мнение и оценка на публичния образ на съда, как да популяризираме дейността и какви механизми да използваме за представяне на докладите от гражданското наблюдение на съда. Наръчникът е уникално и много полезно издание за организации, които желаят да се развият в областта на гражданското наблюдение.

3. Преглед на основните цели на проекта и разгледаните проблеми както и заключения въз основа на резултатите от проекта

Основната цел на проекта е подобряване функционирането на съда на национално ниво чрез популяризиране на добрите практики за гражданско наблюдение на съда в Североизточна България. В рамките на проекта обучихме 20 неправителствени организации, които развиха капацитет за осъществяване на гражданско наблюдение на съда, създадена е отворена и достъпна база-данни за

организиране на гражданско наблюдение на съда. С настоящия проект Центърът на НПО в Разград създаде капацитет на национално ниво за осъществяване на гражданско наблюдение на съда.

- Организирани са 6 Информационни срещи с участието на повече от 120 НПО от цялата страна за популяризиране на добрите практики и резултатите от гражданското наблюдение в пет областни центъра;
- Осъществена е публична процедура за избор на 20 мотивирани неправителствени организации от цялата страна за участие в обучителните тренинги;
- Отпечатана е дигитална с тираж 15 000 броя, която се разпространява безплатно и популяризира гражданското наблюдение в цялата страна;
- Отпечатан е Наръчник за гражданско наблюдение с тираж 1500 броя, издаден е компактдиск/CD в тираж в 1500 екземпляра, както и безплатна достъпна версия на интернет-страницата на Центъра на НПО в Разград <http://court-rz.hit.bg>;
- Изданието е резултат от тригодишния опит на Центъра на НПО в областта на гражданското наблюдение на съда в общо 6 областни административни центъра.
- Организирани са три двудневни тренинга с 20 представители на НПО от цялата страна за развитие на техния капацитет за гражданско наблюдение на съда;
- Създадена е национална мрежа от 20 НПО в България за осъществяване на гражданско наблюдение на съда и подкрепа на съдебната реформа на местно ниво;
- Националната мрежа за гражданско наблюдение на съда е отворена за всички неправителствени организации, които се развиват или желаят да се развиват в областта на гражданското наблюдение на съда;
- Националната мрежа за гражданско наблюдение на съда ще продължи да се развива след приключване на проекта чрез обмен на идеи, добри практики и съвместно сътрудничество в областта на гражданското наблюдение на съда;
- Интернет-страница <http://court-rz.hit.bg> представя актуална информация за процеса на реализиране на проекта и постигнатите резултати.
- Повишена информираност на представители на публични институции, общественост и гражданското общество за необходимостта и ползите от гражданското наблюдение на съда;
- Изграден е капацитет на национално ниво за осъществяване на гражданско наблюдение на съда.
- Центърът на НПО в Разград е повишил своя капацитет в областта на селекцията и обучение на НПО и се развива като организация за консултации и обучение. Създадена е положителна нагласа в обществото за използване на прозрачни и публични процедури за подбор.
- Усъвършенстван е механизмът за гражданско наблюдение на съда на базата на проучванията на общо 20 НПО от цялата страна за взаимодействието на съда с гражданското общество и процеса на прозрачност и публичност на съдебната институция.

4. Поуки

През последните три години Центърът на НПО в Разград развива своя капацитет в областта на гражданското наблюдение на съда. В резултат на реализираните два проекта организацията подобри и усъвършенства методологията за гражданско наблюдение, разработи българска Система за обществено наблюдение на съда с изпитан на практика инструментариум и методология. От края на 2006г. организацията реализира два проекта с регионален обхват за мултиплициране на добрите практики и положителния ефект от общественото наблюдение на съда в още шест административни центъра и изгражда местни екипи за гражданско наблюдение на съда:

Основната поука от проект „Популяризиране на добрите практики за гражданско наблюдение на съда“ е, че е необходимо положителния опит и добрите практики да се споделят и предават, за да настъпят значителни и осезаеми промени при формирането на определени политики. В публичната процедура за участие в обучението за гражданско наблюдение на съда, подадоха документи много активни неправителствени организации, със сериозен опит в областта на социалната дейност и антикорупционните инициативи, дейността на които по определен начин е свързана със съдебната институция. За тях беше много полезно да придобият знания и опит за успешно партньорство със съда.

Центърът на НПО четвърта година работи със съда и разширява обхвата на взаимодействие от местно и регионално, вече и на национално ниво. Придобива значителен опит през последните години и създаде сериозна база-данни, които с настоящия проект ще популяризира добрите практики от

гражданското наблюдение на съда. Идеята на организацията да обучи 20 мотивирани НПО от цялата страна да осъществяват гражданско наблюдение на съда, беше изпълнена. Центърът на НПО в Разград постигна основната цел на проекта – да развие капацитет на национално ниво за гражданско наблюдение на съда, за подкрепа реформата в съдебната система на местно ниво за подобряване на обществената представа и доверие в съдебната система. Организацията създаде “отворената база-данни”, достъпна за безплатно ползване от всеки, с интерес към гражданското наблюдение на съда.

5. Успешна история – резултат от гражданското наблюдение на съда

Учредяване на Национална мрежа за гражданско наблюдение на съда

За първи път в страната беше създадена Национална мрежа за гражданско наблюдение на съда, която обединява неправителствени организации от цялата страна. Четиригодишният опит на Центъра на НПО в областта на гражданското наблюдение се предаде на 20 други неправителствени организации. Националната мрежа за гражданско наблюдение на съда беше учредена на 2 юни 2007г., в хотел «БИОВЕТ», местността Пчелина край Разград. Център на неправителствени организации в Разград, Българско сдружение за честни избори и граждански права – Разград, сдружение „Партньори Търговище“, фондация за грижи в общността „Дива“ – Пловдив, сдружение „Евроютс“ – Шумен, фондация „SOS – семейства в риск“ – Варна, Гражданско сдружение срещу корупцията и незаконното строителство – София, Център за образователни програми и социални инициативи – Ямбол, сдружение „Център Отворена врата“ – Плевен, Асоциация за развитие на гражданското общество – Плевен, сдружение «Еко посоки 21» - Плевен, Център за подкрепа на жени – с.Стражец, сдружение „Младежки Форум 2001 – Разград“, женско сдружение «Екатерина Каравелова» - Силистра, сдружение „Надежда - 2002“ – град Горна Оряховица, сдружение «Партньори за европейско развитие» - град Елхово се обединиха за сътрудничество и постигане на целите на коалицията чрез обмен на информация, опит, добри практики и идеи.

Националната мрежа за гражданско наблюдение на съда се създаде за неопределен срок. Тя е отворена за всички неправителствени организации от цялата страна, които се развиват или желаят да се развиват в областта на гражданското наблюдение на съда. Гражданските организации се обединиха в коалиция за сътрудничество чрез обмен на информация, опит, добри практики, проекти и идеи в областта на гражданското наблюдение на съда. Участниците в коалицията са равнопоставени, запазват своята независимост и автономност на организациите. Всички организации в коалицията ще взаимодействат помежду чрез Центъра на НПО в Разград. Центърът на НПО в Разград, като организация с дългогодишен и богат опит в областта на гражданското наблюдение на съда, ще предоставя на членовете на мрежата консултантска, информационна и техническа помощ. Организациите в коалицията ще се обединяват за изпълнението на общи проекти и програми, ще търсят възможности за реализиране на съвместни проекти и програми, свързани с гражданско наблюдение на съда.

Чрез мрежата организациите ще обменят помежду си добри практики и положителен опит за взаимодействие със съда; иновативни методи за гражданско наблюдение на съда и за активизиране на процеса за отваряне на съдебната система към гражданите и обществеността, ще общуват помежду си за повишаване на техния капацитет в областта на гражданското наблюдение на съда. Националната мрежа ще допринесе за развитие на ефективни партньорства между организациите, за разпространение на положителния опит и знания, усъвършенстване на комуникацията и ресурсно осигуряване на създадените партньорства за решаването на конкретни проблеми в съдебната система на местно ниво.

Предстои създаване и развитие на интернет-страница на Националната коалиция, изработване и приемане на „Етичен кодекс на коалиция „Национална мрежа за гражданско наблюдение на съда“.

